

2024/2059

2.8.2024

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2024/2059

z dnia 31 maja 2024 r.

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 w odniesieniu do przedłużenia tymczasowego zawieszenia zwolnienia obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 8 ust. 6 lit. b),

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Republika Vanuatu jest wymieniona w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 wśród państw trzecich, których obywatele są zwolnieni z obowiązku posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich na pobyt nie dłuższy niż 90 dni w okresie 180 dni. Zwolnienie obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego ma zastosowanie od dnia 28 maja 2015 r., kiedy to podpisano Umowę między Unią Europejską a Republiką Vanuatu dotyczącą zniesienia wiz krótkoterminowych ⁽²⁾ („Umowa”) i rozpoczęto jej tymczasowe stosowanie zgodnie z art. 8 ust. 1 Umowy. Umowa weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2017 r.
- (2) Od dnia 25 maja 2015 r. Vanuatu prowadzi programy obywatelstwa dla inwestorów, za pośrednictwem których obywatele państw trzecich, którzy w przeciwnym razie podlegaliby obowiązkowi wizowemu, mają możliwość uzyskania – w zamian za inwestycje – obywatelstwa Vanuatu, a tym samym bezwizowego dostępu do Unii.
- (3) Zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. d), art. 8 ust. 3 i art. 8 ust. 6 lit. a) rozporządzenia (UE) 2018/1806 Komisja stwierdziła, że przyznanie obywatelstwa przez Vanuatu w ramach programów obywatelstwa dla inwestorów stanowi wzrost zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego i porządku publicznego państw członkowskich, i przyjęła rozporządzenie wykonawcze (UE) 2022/693 ⁽³⁾ w sprawie tymczasowego zawieszenia zwolnienia obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego. Zawieszenie miało zastosowanie od dnia 4 maja 2022 r. do dnia 3 lutego 2023 r.
- (4) Po rozpoczęciu stosowania tego rozporządzenia wykonawczego, zgodnie z art. 8 ust. 6 lit. a) akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2018/1806, Komisja prowadziła pogłębiony dialog z Vanuatu w celu zaradzenia okolicznościom, które doprowadziły do tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego. Vanuatu nie zaangażowało się jednak w znaczący sposób na tym etapie dialogu. W związku z tym, ponieważ okoliczności, które doprowadziły do zawieszenia, utrzymywały się, zgodnie z art. 8 ust. 6 lit. b) rozporządzenia (UE) 2018/1806, w dniu 1 grudnia 2022 r., Komisja przyjęła rozporządzenie delegowane (UE) 2023/222 ⁽⁴⁾ tymczasowo zawieszające stosowanie załącznika II na okres 18 miesięcy w odniesieniu do wszystkich obywateli Vanuatu. Zawieszenie ma zastosowanie od dnia 4 lutego 2023 r. do dnia 3 sierpnia 2024 r.
- (5) W wyniku wejścia w życie tego rozporządzenia delegowanego Komisja kontynuowała dialog z Vanuatu; odbyto cztery spotkania w okresie od lutego 2023 r. do kwietnia 2024 r. oraz wymieniono liczne informacje na piśmie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj>.

⁽²⁾ Dz.U. L 173 z 3.7.2015, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/1035/oj.

⁽³⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/693 z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie tymczasowego zawieszenia zwolnienia obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego (Dz.U. L 129 z 3.5.2022, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/693/oj).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/222 z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie tymczasowego zawieszenia zwolnienia wszystkich obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego (Dz.U. L 32 z 3.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/222/oj).

- (6) Większość zastrzeżeń związanych z programami obywatelstwa dla inwestorów prowadzonymi przez Vanuatu, przedstawionych przez Komisję w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2022/693, utrzymuje się. Chociaż Vanuatu przyjęło w 2023 r. szereg zmian ustawodawczych mających na celu zaradzenie tym zastrzeżeniom, nie przedstawiło zadowalającego dowodu na to, że zmiany te są wdrażane i są wystarczające do ograniczenia zagrożeń dla bezpieczeństwa wynikających z jego programów obywatelstwa dla inwestorów.
- (7) Programy obywatelstwa dla inwestorów prowadzone przez Vanuatu wciąż nie wiążą się z żadnym wymogiem rzeczywistego pobytu lub fizycznej obecności wnioskodawców w Vanuatu. Procesem składania wniosków nadal zarządzają wyspecjalizowane agencje znajdujące się poza Vanuatu, dzięki czemu wnioskodawca nie musi nawiązywać bezpośredniego kontaktu z władzami Vanuatu. W trakcie procedury składania wniosku nie odbywają się rozmowy z wnioskodawcą. Brak wymogu przeprowadzenia bezpośredniej rozmowy ogranicza możliwości władz Vanuatu, jeżeli chodzi o dokonanie właściwej oceny wnioskodawcy lub potwierdzenie informacji zawartych we wniosku, w tym ich prawdziwości i wiarygodności.
- (8) Wnioski są nadal rozpatrywane bardzo szybko. W szczególności proces kontroli i dokładania należytej staranności w odniesieniu do wniosku trwa maksymalnie 14 dni, z możliwością przedłużenia do 30 dni. Odsetek odrzuconych wniosków jest nadal niezwykle niski, co potwierdza ocenę Komisji dotyczącą niskiej wiarygodności postępowania sprawdzającego. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Vanuatu w 2022 r. i 2023 r. Vanuatu otrzymało 1988 wniosków o przyznanie obywatelstwa w zamian za inwestycje, z których tylko 27 odrzucono.
- (9) W marcu 2023 r. Vanuatu zmieniło ustawę o obywatelstwie, zastępując instytucje i procedury, którym podlega postępowanie sprawdzające i kontrola należytej staranności w odniesieniu do wniosków. W szczególności poprzednia Komisja Kontroli Wewnętrznej powołana przez Premiera została zastąpiona przez trzy instytucje: Policję Vanuatu, Jednostkę Analityki Finansowej i Służby Imigracyjne Vanuatu. Instytucje te przeprowadzają kontrole, w tym w bazach danych Interpolu, i składają sprawozdania Sekretarzowi Generalnemu Komisji ds. Obywatelstwa. Chociaż z jednej strony ta nowa procedura wydaje się zmniejszać ryzyko przyznania obywatelstwa osobom umieszczonym w bazach danych Interpolu, z drugiej strony nie zawiera ona innych elementów niezbędnych do właściwej oceny braku zagrożenia dla bezpieczeństwa ze strony wnioskodawców. W szczególności brak jest wystarczających środków umożliwiających władzom Vanuatu weryfikację prawdziwości dokumentów wydanych przez państwo pochodzenia lub zamieszkania wnioskodawcy, w tym dokumentów tożsamości i informacji z rejestrów karnych, ponieważ władze te nie wymieniają informacji z państwem pochodzenia lub zamieszkania wnioskodawców.
- (10) W latach 2022 i 2023 państwa pochodzenia osób, których wnioski rozpatrzono pozytywnie, obejmują w większości kraje, których obywatele muszą posiadać wizę na pobyt krótkoterminowy w Unii. W 2023 r. większość wniosków pochodziła od obywateli Chin (519) i Rosji (237). W przeciwieństwie do innych państw trzecich prowadzących programy obywatelstwa dla inwestorów Vanuatu nadal akceptuje i rozpatruje wnioski obywateli rosyjskich, mimo rozpoczęcia rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie.
- (11) Przed 2021 r. osoby, które nabyły obywatelstwo Vanuatu w ramach programu obywatelstwa dla inwestorów, mogły następnie ubiegać się o zmianę nazwiska w Vanuatu. Podczas dialogu Vanuatu poinformowało Komisję, że w 2021 r. zmieniono odpowiednie przepisy, w wyniku czego osoby posiadające podwójne obywatelstwo nie mogą dokonać zmiany nazwiska w Vanuatu. Vanuatu poinformowało jednak również Komisję, że nie prowadzi żadnych rejestrów zmian nazwisk od 2019 r., w związku z czym nie może podać żadnych informacji na temat liczby osób, które nabyły obywatelstwo w drodze inwestycji, a następnie zmieniły swoje imię i nazwisko, ani na temat jakichkolwiek kontroli następczych tych osób.
- (12) Vanuatu poinformowało Komisję, że zgodnie z jego orzecznictwem możliwe jest cofnięcie obywatelstwa, jeżeli zostało ono uzyskane w wyniku oszustwa lub z naruszeniem prawa, ale nie przedstawiło informacji na temat faktycznych przypadków cofnięcia obywatelstwa uzyskanego w ramach programów dla inwestorów. Vanuatu nie wdrożyło ponadto żadnego strukturalnego mechanizmu monitorowania *ex post*, aby wyeliminować potencjalne luki w zakresie bezpieczeństwa związane z ponad 10 000 paszportów wydanych przed zmianą przepisów, ani rzekomo solidniejszej procedury kontroli. W lutym 2023 r. Vanuatu powołało komisję dochodzeniową, której zadaniem było zbadanie wszelkich domniemych nadużyć popełnionych podczas prowadzenia programów od czasu ich ustanowienia. W kwietniu 2024 r. Vanuatu poinformowało, że dochodzenie prowadzone przez komisję dochodzeniową jest nadal w toku i że nie może podać konkretnej daty przekazania jej ustaleń.

- (13) Zgodnie z art. 8 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2018/1806, przed końcem obowiązywania rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/222, Komisja przedłożyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ⁽⁵⁾, w którym szczególnie opisała dialog z Vanuatu i stwierdziła, że Vanuatu nie zaradziło okolicznościom, które doprowadziły do zawieszenia. Sprawozdaniu temu towarzyszy wniosek ustawodawczy ⁽⁶⁾ dotyczący zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1806 w celu przeniesienia odniesienia do Vanuatu z załącznika II do załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/1806, ponownie wprowadzając tym samym na stałe obowiązek wizowy wobec obywateli Vanuatu.
- (14) Zgodnie z art. 8 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2018/1806, jeżeli Komisja przedłożyła taki wniosek ustawodawczy, okres zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego w odniesieniu do Vanuatu należy przedłużyć o sześć miesięcy, a przypis odpowiednio zmienić.
- (15) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽⁷⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B decyzji Rady 1999/437/WE ⁽⁸⁾.
- (16) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy podpisanej między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽⁹⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B i C decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE ⁽¹⁰⁾.
- (17) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹¹⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B i C decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE ⁽¹²⁾.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zawieszenia zwolnienia obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego (COM(2024) 366 final z 31 maja 2024 r.).

⁽⁶⁾ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do Vanuatu (COM(2024) 365 final z dnia 31 maja 2024 r.).

⁽⁷⁾ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

⁽⁸⁾ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

⁽⁹⁾ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2008/178\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2008/178(1)/oj).

⁽¹⁰⁾ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj>.

⁽¹²⁾ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

- (18) Niniejsze rozporządzenie nie stanowi rozwinięcia przepisów dorobku Schengen, które mają zastosowanie wobec Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE⁽¹³⁾. Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (19) W odniesieniu do Cypru niniejsze rozporządzenie jest aktem opartym na dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związanym w rozumieniu art. 3 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2003 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Tymczasowe zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego

W części 1 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 pozycja dotycząca Vanuatu otrzymuje brzmienie:

„Vanuatu (*)

- (*) Zawiesza się zwolnienie wszystkich obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego na okres od dnia 4 lutego 2023 r. do dnia 3 lutego 2025 r.”.

Artykuł 2

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 4 sierpnia 2024 r. do dnia 3 lutego 2025 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 31 maja 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹³⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).